

امتداد شب عاشورایی

عاشورا در تاریخ کهن ایران‌مان، صرفاً

یک مناسبت مذهبی نیست، بلکه نمادی از ایستادگی، آزادی و نور در دل تاریکی‌هاست. هر سال، این روز فرصتی است تا انسان‌های آزاد جهان، با الهام از مسیر نور حسین بن علی(ع)، مفاهیم عدالت‌خواهی، ظلم‌ستیزی و فداکاری را در جان و دل خود زنده کنند. در شب عاشورای ۱۴۴۷ قمری، تهران شاهد صحنه‌ای بود که بار دیگر

روح این پیام بزرگ را متجلی ساخت. در حسینیه امام خمینی(ره)، جمع گسترده‌ای از عاشقان اهل بیت(ع) با شور و شعور حسینی گرد هم آمدند تا با عزاداری برای یوسف فاطمه(س)، وفاداری خود به آرمان‌های عاشورا را فریاد ززند. در این میان، فرزند مکتب حسین(ع)، رهبر حکیم انقلاب، با صلابت و آرامش، در خلال تهدیدها و شاخ‌وشانه‌کنی‌های «ابن مرجه»های زمانه، در میان جمع حاضر شد؛ حضوری که نشانه یاداری در مسیر حق است. این حضور، آرامش و اطمینان به امر مان آورد. در این روزها که ابزار اصلی دشمنان، تفرقه و بی‌اعتمادی است، چنین سرمایه‌ای آسان به دست نمی‌آید.

اعتمادی که در میدان سیاست و اجتماع نقش حیاتی دارد، در عرصه اقتصاد نیز ریشه‌های عمیقش دارد. هر چند شاید برای برخی اقتصاد، تنها اعداد وارقام باشد، اما در دل این اعداد، اراده و اعتماد مردم، بزرگ‌ترین سرمایه‌ای است که می‌تواند کشور را از هر طوفانی نجات دهد. اقتصادی داریم که در آن یک سرمایه‌پنهان، گرانبها و حیاتی وجود دارد. سه سرمایه‌ای که در هیچ ترازنامه‌ای ثبت نمی‌شود: «سرمایه اعتماد عمومی». در اقتصادهای معمول جهان، ذخایر ارزی، خطوط سوآپ انرژی و بازارهای مالی، سپرهای دفاعی اصلی در برابر بحران‌ها به شمار می‌روند. اما در کشوری که سال‌هاست زیر فشار تحریم‌ها و جنگ تر کبیبی قرار دارد، مهم‌ترین پشتوانه، امنیت روانی مردم و پیوند اعتماد آنها با حاکمیت است. این اعتماد است که می‌تواند نوسانات نرخ ارز را آرام و شعله‌های التهاب را خاموش کند. تصویر شب عاشورا حسینیه حضرت امام(ره)، برای بازاری که کوچک‌ترین شایعه را به سیگنال خرید ارز و طلا تبدیل می‌کند، همچون تزیین یک واکنس آرامش عمل کرد. بازاری که سال‌هاست به شدت به اخبار سیاسی واکنش نشان می‌دهد.

از منظر اقتصاد سیاسی، «شایعه» کالایی است که در بازارهای حساس، قیمت دارد. در اقتصادهایی که نااطمینانی‌های مزمن مواجهند، نرخ ارز و طلا نه صرفاً تابع معادلات ریاضی، بلکه انعکاسی از احساسات، انتظارات و روان جمعی جامعه‌است. طی هفته‌اخیر، دشمن کودک‌کش صهیونی که به تعبیر شهید مطهری شمر زمانه است، پس از ناکامی‌های میدانی در غزه، روی به جنگ روانی و رسانه‌ای آورد؛ جنگی هدفمند برای ایجاد تردید در دل مردم ایران و بالا بردن هزینه ریسک اقتصادی کشور. آنها به خوبی می‌دانند که حتی یک شایعه سازمان‌یافته، اگر در فضای بی‌اعتمادی منتشر شود، می‌تواند نرخ ارز را تاکن دهد و بازاری ناآرام را آملته‌تر کند. اما تصویر ساده و معنادار شب عاشورا، حضور آرام و مقتدر ناخدا یاخدای انقلاب اسلامی، وزنه‌ای شد در برابر این موج. این تصویر، روایت دشمن را شکست. این نقطه عطف برای سیاستگذار اقتصادی فرصتی بی نظیر است و باید با تلاش برای حفظ انسجام و همدلی سیاسی ایجاد شود، برای بهبود وضعیت اقتصادی گام‌های

اساسی بر دارد و یوزه کاسیان جنگ را به زمین بکشد. شاید مهم‌ترین نکته‌ای که از این روایت عاشورایی و تحلیل اقتصاد سیاسی کشور باید برداشت کرد، همان «آلیاز قزق‌متند» مورد تأکید حمیدرضا سجانی پور است؛ آلیازی که از سه عنصر کلیدی اعتماد مردم، پرچم عدالت‌خواهی امام حسین(ع) و عقلانیت و حکمت فرماندهی ساخته شده است. این ترکیب نادر و منحصربه‌فرد، سنگ‌بنای تاب‌آوری اقتصاد ایران در شرایط دشوار جنگ ترکیبی و تحریم‌های همه‌جانبه است. در واقع، اعتماد عمومی نه فقط یک حس روانی یا سیاسی، بلکه سرمایه‌ای حیاتی است که می‌تواند اقتصاد را در سخت‌ترین شرایط، از فروپاشی و بحران‌های عمیق نجات دهد. هر جا این پیوند تقویت شده، حتی در بدترین روزها، کارخانه‌ها به کار خود ادامه داده‌اند، خطوط تولید روشن مانده و اقتصاد حرکت خود را حفظ کرده است. اما هر گاه این آلیاز شکننده شده و اعتماد آسیب‌بده، شاهد تشدید تورم انتظاری، سوداگری و فرار سرمایه هستیم که به شکل گیری بحران‌های مالی و ر کودهای طولانی مدت می‌انجامد.

فرام تن تصویر آنچه شب عاشورا یک عام ملت عزادار را شیرین کرد، دقیقاً همین است؛ اینکه این سرمایه اجتماعی بی‌پدیل و نهادینه‌شده باید به‌عنوان یک رکن اساسی در تصمیم‌گیری‌های کلان سیاسی‌گذاران باید بداندند که بخش زیادی از مشکلات و زخم‌های اقتصاد کشورمان ریشه در ضعف و ناکارآمدی نهادهای حل‌مسئله دارد. این نهادها، اگر نتوانند از این سرمایه اعتماد عمومی به درستی بهره‌برند، نمی‌توانند در برابر بحران‌های داخلی و خارجی‌گی تاب بیآورند. راه‌حل پایدار و جامع برای عبور از شرایط کنونی، بیش از هر چیز، تقویت این آلیاز است؛ ساختاری که همپوشانی ایمان به عدالت و حقیقت و توان مدیریت حکیمانه را در کنار هم دارد. این ترکیب می‌تواند امنیت روانی لازم را برای سرمایه‌گذاران، تولیدکنندگان و شهروندان فراهم آورد و به رشد و توسعه پایدار اقتصادی بینجامد. هر حرکت یا سیاستی که این سرمایه را تهدید کند، نه فقط اقتصاد، بلکه یاداری اجتماعی و سیاسی کشور را نیز به خطر خواهد انداخت. بنابراین این سرمایه اجتماعی و اعتماد، باید به نقطه اتکالی اصلی در ساختارهای حکمرانی و برنامه‌ریزی‌های کلان کشور باشد تا بتوانیم از گذرگاه‌های سخت عبور کنیم و آینده‌ی روشن بسازیم.

در شرایطی که کشورمان با فشارهای بیرونی مواجه است و مردم با تکیه بر روحیه عاشورایی، سرمایه‌اعتماد و اتحاد خود را حفظ کرده‌اند، متأسفانه برخی شرکت‌ها، نهادها و واحدهای اقتصادی، به‌جای همراهی با مردم، در حال سوءاستفاده از این فضا هستند. در چنین روزهایی که اقتصاد بیش از هر زمان دیگری نیازمند آرامش روانی، انصاف اقتصادی و همبستگی اجتماعی است، برخی با گران‌سازی بی‌سروصدا، افزایش پنهانی تعرفه‌ها و خدمات و بازی با قیمت محصولات، در حال تضعیف پایه‌های همان سرمایه اجتماعی هستند که ستون بقای کشورمان است. این رویکرد، نه‌تنها غیراخلاقی است، بلکه به‌طور مستقیم اعتماد عمومی را هدف قرار می‌دهد؛ اعتمادی که این روزها با سختی و تلاش فراوان بازسازی شده و به‌عنوان پشتوانه اصلی تاب‌آوری اقتصادی عمل می‌کند. تجربه نشان داده هر گاه سرمایه‌داران فرصت طلب، پشت سنگر بحران پنهان شده و در نقش «کاسیان جنگ» ظاهر شدند، هزینه آن را نه فقط مردم، بلکه کل اقتصاد کشور پرداخته است. مقابله با این پدیده، فقط یک اقدام نظارتی نیست، یک وظیفه ملی و یک ضرورت راهبردی است. کاسیان جنگ، همان قدر برای اقتصاد خطرناک هستند که دشمن بیرونی. سیاستگذاران و نهادهای نظارتی باید با شفاف‌سازی، برخورد قاطع و بازخواست علنی، این پیام را منتقل کنند که در این کشور، سودجویی از شرایط بحران، نه فرصت که خیانت است. تنها با مهر این سودجویی‌ها و بازگرداندن نظم به بازار، می‌توان اعتماد مردم را حفظ کرد و مسیر ثبات اقتصادی را هموار ساخت. هزینه آن را نه فقط مردم اعتماد عمومی حفظ و تقویت شود. امتداد واقعی عاشورا، دفاع از این سرمایه اجتماعی است که تضمین‌کننده ثبات، امنیت و پیشرفت کشور در روزهای دشوار است.

گزارش یک

بهناز قاسمی

| روزنامه جوان | شماره ۷۴۵۵

۹هزار پرونده گران فروشی در جنگ تحمیلی امریکا شکل گرفت

کاسبان جنگ در سایه ضعف نظارت‌ها

از ایران خودرو و سایپا تا اسنپ و تپسی، از شرکت مخابرات و ایرانسل تا شرکت بازرگانی دولتی و اصناف، همگی از شرایط جنگ تحمیلی به مردم، سوءاستفاده می‌کنند و در حال گران‌سازی محصولات و خدمات‌شان در سایه ضعف نظارت دولت هستند

کنار عدم‌ارائه توضیح دقیق درباره خدمات دریافتی، می‌توان مصداق نقض حقوق مصرف‌کننده و تخطی از اصل شفافیت اقتصادی باشد.

افزایش نرخ تاکسی‌های اینترنتی

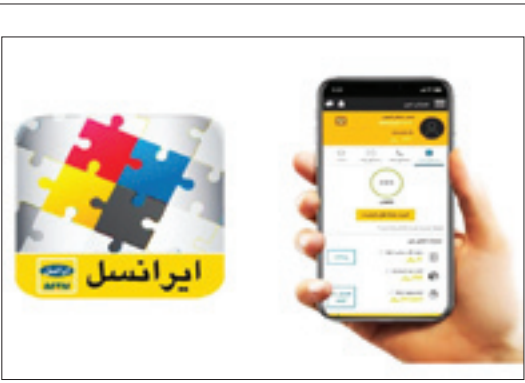
دربحوحه جنگ تحمیلی، قیمت خدمات تاکسی‌های اینترنتی، به ویژه دو شرکت بزرگ اسنپ و تپسی، شاهد جهشی بی‌سابقه و غیرقابل توجیه بود. این افزایش ناگهانی، در شرایطی که شهروندان با مشکلات و چالش‌های متعددی دست و پنجه نرم می‌کردند، مانند نمکی بر زخم‌های شان عمل کرد.

حال با گذشت چندین روز از توقف جنگ، متأسفانه این قیمت‌های نجومی نه تنها کاهش نیافته‌اند، بلکه به وضعیت پیش از بحران نیز بازنگشته‌اند. گویی این شرکت‌ها، از شرایط بحرانی به عنوان فرصتی برای افزایش کرایه استفاده کرده‌اند و اکنون حاضر به بازگشت به شرایط عادی نیستند. نکته قابل تأمل، سکوت معنادار شرکت‌های ارائه‌دهنده این خدمات است. اسنپ و تپسی که همواره در تبلیغات خود بر مسئولیت اجتماعی و مشتری‌مداری تأکید می‌کنند، اکنون در برابر این انتقادات گسترده سکوت اختیار کرده‌اند و هیچ توضیح قانع‌کننده‌ای در خصوص علت تداوم نرخ‌های بالا ارائه نمی‌دهند. این سکوت نه تنها باعث افزایش خشم و ناراضیاتی کاربران شده، بلکه این شائبه را نیز تقویت می‌کند که این شرکت‌ها هیچ اهمیتی برای حقوق مصرف‌کنندگان قائل نیستند.

افزایش ۷۰درصدی هزینه اینترنت ثابت ایرانسل
در شرایطی که دولت مدام اعلام می‌کند، قیمت کالاها و خدمات نباید گران شود، بعداً مخابرات و تاکسی‌های اینترنتی نوبت به تلقن همراه ایرانسل رسیده است. این شرکت نیز اخیراً هزینه اینترنت خود را ۷۰درصد گران کرده است، بدون اینکه دلیل این افزایش نجومی را اعلام کند. افزایش قیمت خودروهای داخلی خارج از چارچوب قیمت‌های مصوب نیز از دیگر مواردی است که در زمان جنگ تحمیلی اتفاق افتاده و هیچ نهاد نظارتی تاکنون به آن نپرداخته است.

افزایش قیمت شکر

به رغم وعده دولت، به دلیل افزایش تقاضا در ایام محرم قیمت شکر به کیلویی ۸۰هزار تومان و آلبیومو لیتری ۱۷۰هزار تومان رسیده است. علاوه بر این، دیگر اقلام مصرفی مردم نیز در این ایام سا افزایش قیمت روبه‌رو شده‌اند.

تومان افزایش یافت؛ رشدی معادل ۵۰درصد که بر اساس نامه رسمی منتشرشده در سامانه کدال به تاریخ ۹فرم‌ماه ۱۴۰۴ اعلام، اما پیش از آن و در قبوض خرادماه، بدون اطلاع‌رسانی شفاف، اعمال شده است.

این افزایش ناگهانی، در کنار مسدود بودن دسترسی به جزئیات قبض در سامانه مخابرات، باعث نگرانی و اعتراض بسیاری از مشترکان شده است. در این خصوص یکی از مخاطبان «جوان» می‌گوید: «در روزهای جنگ، مردم با تمام سختی‌ها پای امنیت ایستادند، اینترنت کند و خدمات مختل شد، اما مردم همراهی کردند. حالا که هنوز از بازگشایی و گناری و آ ن به برخی «خودی‌ها» محل بحث است، به طور پنهان هزینه ایوبونان تلقن ثابت را گران کرد.»

نرخ ایوبونان تلقن ثابت از ۲۰هزار تومان به ۳۰هزار

جنگ تحمیلی (۲۳خرداد لغایت سوم تیر) نسبت به ۱۲ر قبیل (۱۱ لغایت ۲۲خرداد) ۴۷۸درصد رشد

باشید.البته در این میان افرادی هم بودند که بااحتکار، گران‌فروشی و حتی تعطیلی ناوایی‌ها از فرصت پیش آمده، سودجویی کردند. این رفتار، نه تنها از لحاظ اخلاقی و انسانی ناپسند است، بلکه می‌تواند در ایام خاصی بحران‌های اقتصادی و اجتماعی را تهدید کند. به‌گفته رئیس سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، در این ایام، تعداد ۵۹هزارو ۳۸۷مورد بازرسی انجام گرفت که به تشکیل تعداد ۹هزارو ۴۰۰ فقره پرونده باارزش ریالی ۸هزار۹۰۰میلیارد ریال منجر شد. وی می‌افزاید: با توجه به اقدامات بازرسی کالاهای سرمایه‌ای بر موضوعات احتکار و عرضه خارج از شبکه، ارزش ریالی پرونده‌های قاچاقی مشکله طی

و مردم یکدیگر را برای کمک به هموطنان تشویق می‌کردند، اینکه به خاطر جنگ هوای همدیگر داشته باشی، البته در این میان افرادی هم بودند که بااحتکار، گران‌فروشی و حتی تعطیلی ناوایی‌ها از فرصت پیش آمده، سودجویی کردند. این رفتار، نه تنها از لحاظ اخلاقی و انسانی ناپسند است، بلکه می‌تواند در ایام خاصی بحران‌های اقتصادی و اجتماعی را تهدید کند. به‌گفته رئیس سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، در این ایام، تعداد ۵۹هزارو ۳۸۷مورد بازرسی انجام گرفت که به تشکیل تعداد ۹هزارو ۴۰۰ فقره پرونده باارزش ریالی ۸هزار۹۰۰میلیارد ریال منجر شد. وی می‌افزاید: با توجه به اقدامات بازرسی کالاهای سرمایه‌ای بر موضوعات احتکار و عرضه خارج از شبکه، ارزش ریالی پرونده‌های قاچاقی مشکله طی

حمایت‌های ادامه‌دار شرط تنش‌زدایی از بورس

تخلیه هیجان از بازارها

بانک مرکزی به داد بورس رسید، دلار کانال ۹۰هزار تومان را از دست داد

داشته باشد. کارشناسان تأکید دارند با تداوم تدابیر حمایتی از بازار سرمایه در روزهای آینده، باید شاهد بهبود وضعیت این بازار باشیم. در پایان معاملات روز چهارشنبه ۱۱تیر ۱۴۰۴ شاخص کل بورس به تراز ۲میلیون و ۶۸۹هزارو ۵۵۱واحد رسید.

نکته قابل توجه این است که شاخص در ابتدای معاملات آفت پیشب از ۵۵۸هزار واحدی را تجربه کرد که در ادامه با شروع حمایت‌ها و تقویت سمت خرید، شاخص بخشی از مسیر رفته تا تراز ۲میلیون و ۶۸۳هزارو ۹۵۰بازگشت و ۱۶هزار واحد بالا رفت. نمودار تغییرات روزانه شاخص کل نشان می‌دهد که بازارساز در محدوده کف قبلی اقدام به حمایت کرده و اگر چه شاخص کل با افت همراه بود اما اولین کندل سبز بازار بعداً از ۱کندل سرخ نزولی ثبت شد.

مقببگرد بازار موازی بورس

همزمان با کاهش صف فروش در بازار سهام، بازارهای موازی بورس از جمله بازار ارز و طلا نیز کاهش نسبی داشتند. دلار آزاد که در جریان معاملات روز سه‌شنبه وارد کانال ۹۲هزار تومان شد، روز چهارشنبه کانال ۹۰هزار تومان را از دست داد. این ریزش باعث کاهش نسبی قیمت‌ها در بازار طلا و سکه شد، به‌طوری‌که هر گرم طلای ۱۸سعیار به ۷میلیون و ۳۶۰هزار تومان رسید که نسبت به روز سه‌شنبه کاهش ۲۰۰هزار تومانی داشت.

سکه امامی از ۸۶میلیون تومان به ۸۲میلیون و ۶۰۰هزار تومان وارد شد. نیم‌سکه با افت ۱۵میلیون تومانی به قیمت ۴۴میلیون و ۵۰۰هزار تومان و ربع‌سکه با کاهش حدود یکمیلیون و ۲۰۰هزار تومانی نسبت به سه‌شنبه ۲۵میلیون و ۸۶۰هزار تومان در بازار معامله شدند. به طور کل افزایش بهای دلار، ضمن آنکه نشان از فشار انتظارات تورمی در اقتصاد دارد، نشان می‌دهد بخشی از سرمایه‌هایی که از بازار سهام خارج می‌شوند، در حال ورود به بازار ارز و طلا هستند. با این تفاسیر به نظر می‌رسد یکی از دلایل مهم کاهش نرخ دلار، اتخاذ تصمیم‌های حمایتی از بازار سرمایه باشد که از فشار فروش و سرازیر شدن آن به بازار ارز و سکه جلوگیری می‌کند.

چشم‌انتظاری برای تصمیمات تیم اقتصادی دولت
احسان جیل‌عاملی، کارشناس بازار سرمایه معتقد است که اگر چه وضعیت بیرونی بازار سرمایه بر شرایط بازار، تأثیرگذار است اما به‌گفته او بورس در

اقتصاد

سرویس اقتصادی ۰۶۰۸۵۲۲